

Der er blevet sagt meget om disse smaa Brugs Inddragning under større Brug, og baade det ærede Medlem Hr. Olufson og det ærede Medlem Hr. Bording har talt meget stærkt derom. Jeg har ikke nogen Oversigt, og det har vel egentlig ingen af os, over, hvor mange der er, men at der er nedlagt smaa Brug, er ganske givet, og herom kan jo ingen tale bedre med end f. Eks. det ærede Medlem Hr. Bording selv. Det ærede Medlem ved meget godt, at han har faaet nedlagt, selvfølgelig paa lovlig Vis, et Husmandsbrug paa 10 Tdr. Land og lagt det ind under sin Gaard. Teori er eet, Praxis noget andet. Det er fuldstændig beslægtet med det, det ærede Medlem Hr. Olufson oplyste os om, nemlig at han ikke havde villet svare paa Skemaet til Opgivelse af Ejendomsværdien til Ejendomsskyld, han var ikke saa dum, sagde han. Ja, jeg synes nu, at man med almindeligt menneskeligt Retsind maa kunne sige sig selv, at de Spørgsmaal, der staaar paa et saadant Skema: Hvad opgiver du selv din Ejendom til at være værd i Handel og Vandel? maa det dog være Mening, der skal svares paa. Jeg har virkelig aldrig tænkt mig andet, naar jeg har staaet overfor et saadant Skema, end at det var min Pligt at svare derpaa. Jeg forstaaer, at jeg maa have været i alt Fald meget mere dum end det ærede Medlem Hr. Olufson, men jeg har sagt til mig selv: Her staaer et Spørgsmaal, og paa det skal du svare. Naar man taler om, at Ejendomsskylden skal være det grundlæggende, forfusker man jo Ejendomsskylden ved at nægte at svare. Jeg gad egentlig vide, hvad det ærede Medlem Hr. Olufson vilde sige, dersom man med en Ekspropriationslov i Haanden kom og sagde: Nu tager vi din Ejendom til den Ejendomsskyld, hvortil den staaer. Saa kan det være, at han vil sige: Jeg var ikke saa klog, som jeg skulde have været, thi nu staaer Ejendommen til for lav en Værdi. Jeg har i en Del Aar, 16—17 Aar, da jeg var Herredsvurderingsmand i Kreditforeningen, gjort adskillige Erfaringer i den Henseende, og det hændte mig ikke, at den paagældende ikke svarede paa Spørgsmaalet om, hvad han ansaa sin Ejendom for at være værd i Handel og Vandel; men naar jeg sagde til ham: Deres Ejendomsskyld er meget for lav i Forhold til, hvad De ønsker Deres Ejendom vurderet til, fik jeg til Svar: Ja, men jeg har opgivet dens Værdi til Ejendomsskyld, efter hvad jeg ønskede at betale i Skat. Dertil svarede jeg saa: Ja, men saa maa Deres Vurdering ogsaa gælde med Hensyn til Laan. Som

sagt, jeg synes, at hele denne Teori, som baade det ærede Medlem Hr. Bording og det ærede Medlem Hr. Olufson har udviklet om Nedlæggelse af smaa Brug, er en køn Teori, som jeg gerne vil anerkende, og jeg tror, at alle gerne vil være med til at hindre, at disse smaa Jordbrug nedlægges; men man kan ikke staa og tale i høje Toner derom, naar man samtidig selv driver den Trafik at nedlægge Husmandsbrug, der har den Fordel, at de ikke er smaa Husmandsbrug, men Husmandsbrug paa 10 Tdr. Land; det er dog virkelig saadanne Husmandsbrug, som man ønsker skal bestaa.

Jeg vil saa kun gøre et Par ganske korte Bemærkninger til den Diskussion, der har været ført angaaende Egholm. Jeg kan ellers godt tænke mig, at denne Diskussion nærmest hørte hjemme under det Lovforslag, som skal behandles efter det, vi her behandler, men jeg synes, de to Lovforslag hører nær sammen, og derfor har det ærede Formand naturligvis ogsaa været liberal og sagt: Lad de ærede Medlemmer blot tale om den Sag med det samme, saa faar de vel ikke saa megen Lyst til at tale om den, naar den kommer til Behandling bagefter. Men Egholm-Affæren er jo et meget interessant Fænomen. Jeg tog ikke fejl, da jeg under Behandlingen af de omtalte Lovforslag beskedet hævdede, at der efter min Mening vilde blive store Vanskeligheder for disse Ejendomsbesiddere, fordi de vilde komme til at sidde for dyrt. Og nu har de paagældende endda opnaaet langt mere, paa en Maade en Afskrivning i Ejendomsprisen, end jeg egentlig den Gang gik ud fra. Men til Trods for denne store Nedsættelse i Udgiften gennem det store rentefri Laan kommer de paagældende nu alligevel og siger, efter at Bygningerne er opførte: Nu kan vi ikke mere. Jeg vil henstille til det paagældende Udvalg, at det skaffer fuldstændige Oplysninger om Forholdene paa Egholm og ogsaa paa andre Steder; thi det er ikke Egholm alene, det er galt med. Det ærede Medlem som talte sidst i Gaar, Hr. J. P. Jensen, oplyste i alt Fald, at der var en Ejendom, som var oprettet paa Præstegaardsjord, som ikke kunde bestaa. Derfor synes jeg, det er en alvorlig Overvejelse værd, om det virkelig gaar an at fortsætte med Oprettelse af saadanne Brug, om ikke det er nødvendigt, at vi faar fuld Klarhed over denne Sag, før vi gaar videre.

Man kan jo meget vel, som det ærede Medlem, Hr. Niels Frederiksen, sige: Nu har vi skaffet jer Jord, og kan I saa ikke klare jer, maa I gaa fra Ejendommen. Saaledes